

PEP CANTÓ PINTURES DE L'ÀNIMA

CÀTEDRA
ANTONI MIRÓ
D'ART CONTEMPORANI
UNIVERSITAT D'ALACANT

AJUNTAMENT D'ALCOI
AJUNTAMENT D'OTOS

Sabadell
Fundació

PINTURES DE L'ÀNIMA, PINTURES DE VIDA

PEP CANTÓ
PINTURES DE L'ÀNIMA, PINTURES DE VIDA

CÀTEDRA ANTONI MIRÓ D'ART CONTEMPORANI
MUA MUSEU UNIVERSITAT D'ALACANT

Publicacions de la Universitat d'Alacant
03690 Sant Vicent del Raspeig
publicaciones@ua.es
<http://publicaciones.ua.es>
Telèfon: 965 903 480

Aquest llibre va gaudir d'una ajuda per a la producció d'exposicions, en concepte de materials i la publicació del catàleg convocada per la Càtedra Antoni Miró d'Art contemporani de la Universitat d'Alacant i Fundació Sabadell

© Pep Cantó
© d'aquesta edició: Universitat d'Alacant,
Càtedra Antoni Miró d'Art Contemporani

Càtedra Antoni Miró d'Art Contemporani:
Director Acadèmic: Armand Alberola
Director Tècnic: Josep Sou

ISBN: 978-84-1302-090-7
Dipòsit legal: A 246-2020

Disseny de coberta: Antoni Miró
Maquetació: AMB i AGA
Impressió i enquadernació: Gràfiques Alcoi, S.L.U.

Aquesta editorial és membre de la UNE, que garanteix la difusió i comercialització nacional i internacional

Pintures de l'ànima, pintures de vida

Per Jordi Tormo i Santonja

Deia el recentment desaparegut pintor valencià, Joan Genovés, que l'art és un document de la seua època i que a través dels quadres podem conèixer als pintors que els han fet. La mostra *Pintures de l'ànima, pintures de vida* de Pep Cantó és un bon exemple d'aquestes paraules. I és que en aquesta mostra la cita pren tot el seu sentit i, per això, mai ens deixarà indiferent. No hi ha dubte. Estem davant d'una mostra plena de respostes. Si vos pregunteu què pensa Pep Cantó de la vida? Doncs, ací teniu la resposta. Passeu i descobriu-ho, per què ho ha pintat amb el cor a la mà, i des de la llibertat més absoluta. Ho ha fet a través de 58 quadres, la major part pintats des de novembre de 2019 i que ha treballat partint de fotografies realitzades per ell mateix. El resultat són aquestes joies fetes a tinta, colors, sobre taula, llenç, cartó, paper i linogravat.

Pep Cantó ha fet en aquesta mostra allò que volia fer. Ni més ni menys. I ens ho ha regalat per al nostre gaudi col·lectiu. Les seues són pintures que sorgeixen de l'ànima i ens parlen de la vida en tota la seua plenitud, i per això, també, en tota la seua complexitat. Ha recuperat idees que romanien guardades, algunes d'elles des de les acaballes del segle XX, i moltes altres que han sorgit els darrers mesos que hem estat tancats a casa. I és que a la seua obra, pensament i temps són indestriables. I també hi és present la llibertat en tota la seua esplendor: eixa oroneta cua-rogenca que sobrevola tota la mostra i que la simbolitza la llibertat del trajecte i el viatge vital. I, com no, la terra que ens dóna la vida. La terra ens dóna a les dones i les dones ens donen la vida.

El pintor s'ha confinat i ha treballat de valent per al nostre delit, obrint nous camins dins de la seua pintura. I aquesta situació que hem viscut col·lectivament,

i cadascú des de la seua individualitat, també l'ha traslladada al llenç sent ben conscient d'açò. Ha pintat en suport d'aquelles que han treballat per nosaltres. Ha pintat les infermeres que ens atienien i ho ha fet per narrar-nos els fets ocorreguts, per immortalitzar-los i no oblidar-los mai. Allò que ha succeït al seu benvolgut poble, Alcoi, des dels inicis de la pandèmia queda recollit en un collage que és tota una mostra dels fets. I és que l'obra és inseparable de l'espai i del temps en què ha estat creada i, per això, ací ens parla de les treballadores de la sanitat pública, de la ciència, de la vida i de la mort.

I també ens mostra aquells que amb nom propi han jugat un paper essencial per reivindicar la cultura i, amb això, les nostres llibertats més preuades. Des de l'Ovidi compromès fins les inspiracions presents a la seua obra d'altres creadors –busqueu *L'ocell* de Joan Miró, que ací és un falcó, o les fotografies de Robert Capa sobre el desembarcament de Normandia, un dels fets històrics que més li han impressionat des de sempre–.

I com vos deia, la dona sempre present. Reivindicativa. *Ni una més* és un crit denunciador contra el masclisme i la violència exercida sobre les dones, on Laia, Noemí, Laura, Nuria i Aitana han estat fotografiades i després pintades per denunciar-ho públicament. Les seues són també les nostres reivindicacions i és per això que ara són col·lectives. Elles han deixat la seua empremta amb les seues pròpies mans i també amb el seu pols i lletra. Ens demanen que ens aturem per un moment, que parem atenció. Ens demanen respecte. I Pep Cantó s'ha sumat a aquesta causa i per això hi és present en un dels quadres. I també hi són les dones en la seua vessant més íntima i personal, la més propera. Les seues filles, Mireia i Lirios. Elles, sempre elles.

En aquesta mostra també podrem trobar els seus gustos més personals. La pintura naturalista, que sempre ha estat la seua obra més reconeixible, i la seua passió pel gravat japonès, especialment pel gravador del XIX Katsushika Hokusai, que hi és molt present ací. En els seus quadres, de caire minimalista referenciats també amb la cultura Zen, ens descriu el moviment d'unes aus que queden immortalitzades en el llenç per mostrar-nos-les en tots els seus detalls –la camallonga, la grua, el totestiu i el pardal de java són algunes d'elles–. Ho fa jugant amb l'enfocament, l'enquadrament i uns fons nus que li serveixen per dur al primer terme allò que vol destacar. Una sèrie en blanc, negre i roig. Un treball on també ens parla de la vida i la mort. Un treball

on és més present que mai la seua formació, bagatge i evolució com a pintor. Un treball on el buit té tot el seu sentit.

I és denunciador. Immortalitza per sempre Aylam Kurdi, el xiquet siri d'origen kurd que l'any 2015 va sotraguejar les nostres consciències quan aparegué mort a una platja turca, després de fugir de la guerra. Així ens demana no oblidar els més dèbils, als qui més pateixen: als refugiats, als immigrants, als xiquets que són víctimes dels conflictes armats arreu del món. I és per això que la lluita antifeixista també hi és present. Reivindica el paper de les milicianes que van lluitar en defensa de la República i la llibertat durant la Guerra Civil. Ho representa en la figura de Rosario Sánchez Mora, *La dinamitera*, que ací apareix amb xiquet i fusell al braç, una dona que va ser al costat de Dolores Ibárruri, *La pasionaria*, i que s'encarregava de preparar les càrregues explosives per fer volar els objectius que es marcava combatre la 10a Brigada Mixta comandada per Valentín González González, *El Campesino*, que també hi apareix a la mostra.

I també la fotògrafa alemanya Gerda Taro, que va arribar a les nostres terres per defensar la República amb la seua càmera i va participar també a les batalles de Brunete i de l'Ebre. Juntament amb el seu marit Endre Ernő Friedmann, fotografiaren la Guerra Civil, signant moltes de les seues imatges amb el nom de Robert Capa. Gerda Taro va immortalitzar amb la seua càmera, especialment, als camillers que s'encarregaven de rescatar els ferits del front per conduir-los fora de la línia de foc i també es va encarregar d'arreplegar la correspondència que els soldats que estaven al front enviaven a les seues famílies. Qui ens diu que ella no va fotografiar l'avi de Pep Cantó, que va participar a la contesa en el bàndol republicà exercint de camiller? O que fou ella qui feu arribar alguna de les seues cartes a la seua dona? Gerda Taro va lluitar sense descans amb la seua càmera fins morir atropellada per un tanc que realitzava una maniobra. Fou dies abans de complir els 27 anys, a la batalla de Brunete. Pep Cantó ens recrea ací una imatge que podria perfectament restar a la taula de treball del seu marit Endre, junt al poema que li dedicà Rafael Alberti.

Passeu i descobriu l'obra de Pep Cantó. Viatgeu a través de les seues obres al seu interior. Feu-ho com eixa oroneta cua-rogenca que sobrevola la mostra, una mostra que és un cant a la vida des de la profunditat de l'ànima i que també és un cant a la llibertat més absoluta. Descobriu l'obra de Pep Cantó, una obra que no vos deixarà indiferents.

Aitana dáurica. Pintura acrílica sobre taula. 60 x 60 cm, 2019.

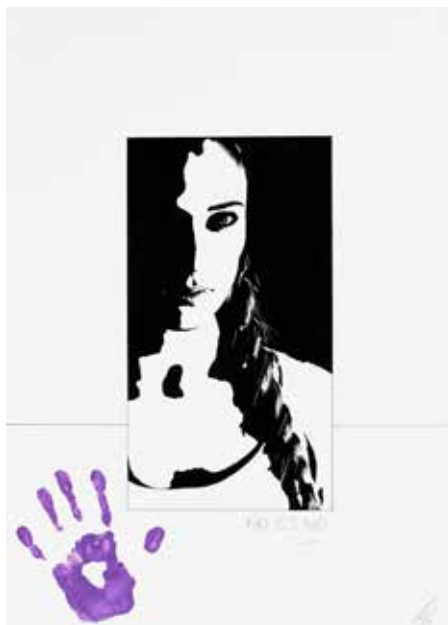
Khalessi of biodiversity. Tècnica mixta sobre paper. 70 x 50 cm. 2020.

Ni una menys. Laia II. Tècnica mixta sobre paper. 50 x 70 cm. 2020.

Ni una menys. Pep. Tècnica mixta sobre paper. 50 x 70 cm. 2020.

Ni una menys. Noemí.
Tècnica mixta sobre paper. 50 x 70 cm. 2020.

Ni una menys. Laia.
Tècnica mixta sobre paper. 50 x 70 cm. 2020.

Ni una menys. Nuria.
Tècnica mixta sobre paper. 50 x 70 cm. 2020.

Ni una menys. Laura.
Tècnica mixta sobre paper. 50 x 70 cm. 2020.

Ni una menys. Aitana.
Tècnica mixta sobre paper. 50 x 70 cm. 2020.

Ni una menys. Jana.
Tècnica mixta sobre paper. 50 x 70 cm. 2020.

Ni una menys. Aitana II.
Tècnica mixta sobre paper. 50 x 70 cm. 2020.

Ni una menys. Miryam.
Tècnica mixta sobre paper. 50 x 70 cm. 2020.

Sanitat pública. Tècnica mixta sobre paper. 50 x 70 cm. 2020.

Rosario, dinamitera. Acrílico sobre cartón. 70 x 50 cm. 2020.

El Campesino. Tècnica mixta sobre paper. 50 x 70 cm. 2020.

La fotògrafa. A Gerda Taro. Tècnica mixta sobre llenç, 40 x 60 cm. 2020.

Aprilis horribilis (A Santi, in memoriam). Tècnica mixta sobre taula entelada. 54 x 65 cm. 2020.

L'ocell de Miró 2.0. Tècnica mixta sobre paper. 2.0. 96 x 66 cm. 2020.

Loroneta d'Ovidi. Acrílic sobre paper. 50 x 70 cm. 2020.

Série Hokusai. Serás mariquita; Acrílico sobre cartó. 70 x 50 cm. 2020.

Sèrie Hokusai. Seràs mariquita_{iii}; Acrílic sobre cartó. 70 x 50 cm. 2020. (Detall)

Série Hokusai. Gorrión de Java. Acrílico sobre cartó. 70 x 50 cm. 2020.

Série Hokusai. Gorrión de Java. Acrílico sobre cartó. 70 x 50 cm. 2020. (Detall)

Sèrie Hokusai. Dàurica. Acrílic sobre cartó. 70 x 50 cm. 2020.

Sèrie Hokusai. Dàurica. Acrílic sobre cartó. 70 x 50 cm. 2020. (Detall)

Sèrie Hokusai. Abella. Acrílic sobre cartó. 70 x 50 cm. 2020.

Sèrie Hokusai. Abella. Acrílic sobre cartó. 70 x 50 cm. 2020. (Detall)

Lanius sibt. Acrílic sobre taula. 70 x 40 cm. 2019.

Dáurica. Acrílic sobre llenç. 70 x 30 cm. 2020.

Cigüeñuela, Camallonga, Black-winged stilt. Acrílico sobre taula. 40 x 70 cm. 2020.

Grulla, Semper fi. Acrílic sobre taula entelada. 31 x 43 cm. 2020.

Malvasia. Acrílico sobre papel. 25,1 x 16 cm. 2019.

Totestiu. Acrilic sobre paper. 21 x 12,8 cm. 2019.

Petirrojo europeo, Pit-roig, European robin. Acrilic sobre paper Mi-Teintes. 32 x 24 cm. 2020.

Puffin. Acrilic sobre cartó. 40 x 20 cm, 2019.

Niueret, Lúgano, Siskin. Acrílic sobre paper Mi-Teintes. 32 x 24 cm. 2020.

Trencapinyols, Picogordo, Hawfinch. Acrílic sobre paper Mi-Teintes. 32 x 24 cm. 2020.

Oroneta, Golondrina común, Barn swallow. Acrílico sobre paper Mi-Teintes. 32 x 24 cm. 2020.

Natura, Terra, Dona.
Tècnica mixta sobre taula. 20 x 50 cm. 2020.

Natura morta. Acrílico sobre cartón. 42 x 21 cm, 2019.

No, IMBÉCILES, No. (A Aylan, in memoriam). Acrílico sobre cartón. 70 x 50 cm. 2020.

Begoña dáurica. Acrílic sobre taula. 70 x 50. 2019

Mireia i Lirios. Sweet child of mine. Tècnica mixta sobre paper. 100 x 70 cm. 2020

Zebra. Blanc sobre negre.

Tècnica mixta sobre paper sobre taula. 30 x 70 cm. 2020.

Zebra. Blanc sobre negre II.
Tinta sobre paper sobre taula. 30 x 70 cm. 2020.

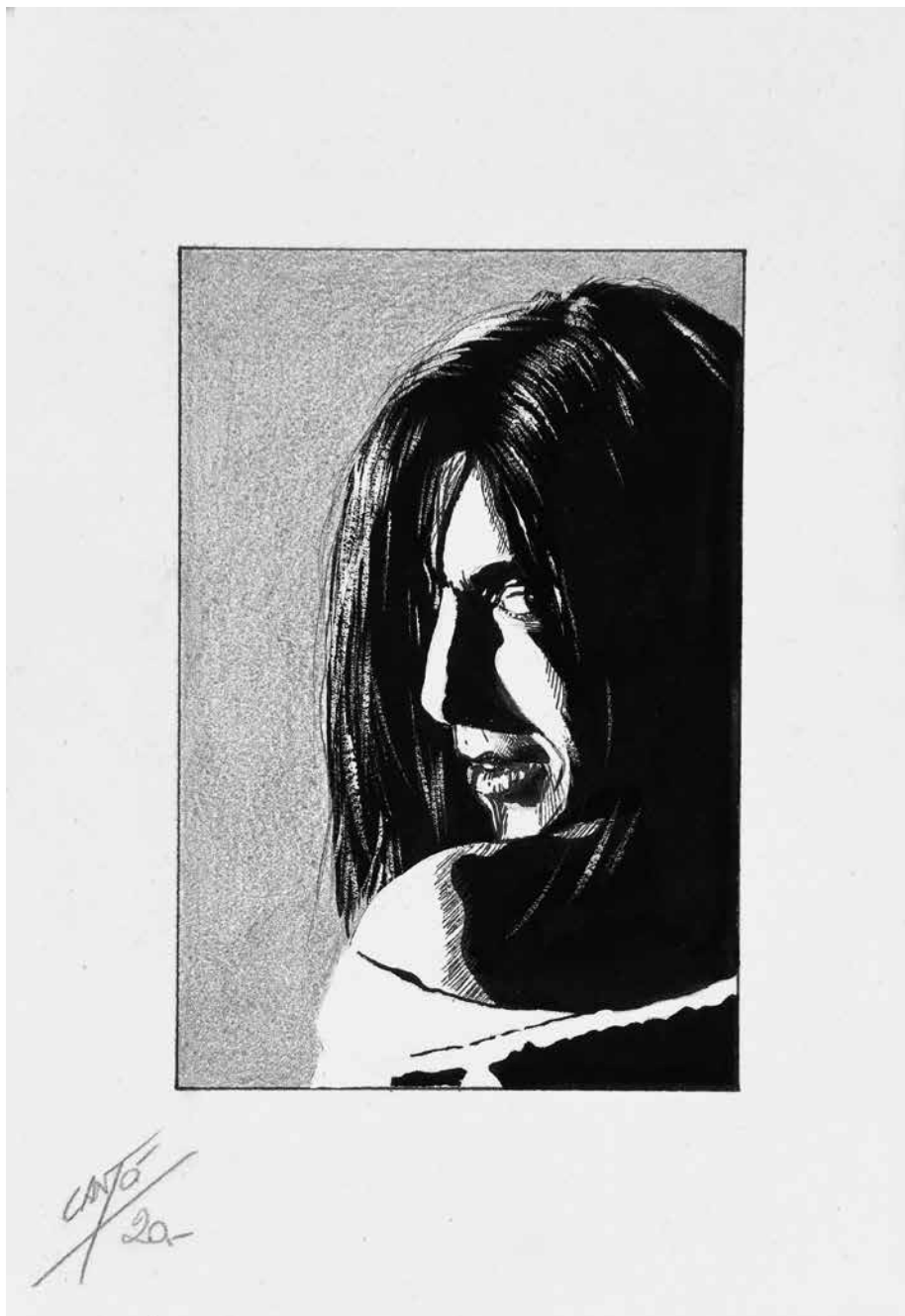
Zebra. Blanc sobre negre III.
Tècnica mixta sobre paper sobre taula. 30 x 70 cm. 2020.

Aitana in blue. Acrílic sobre llenç. 60 x 60 cm. 2020.

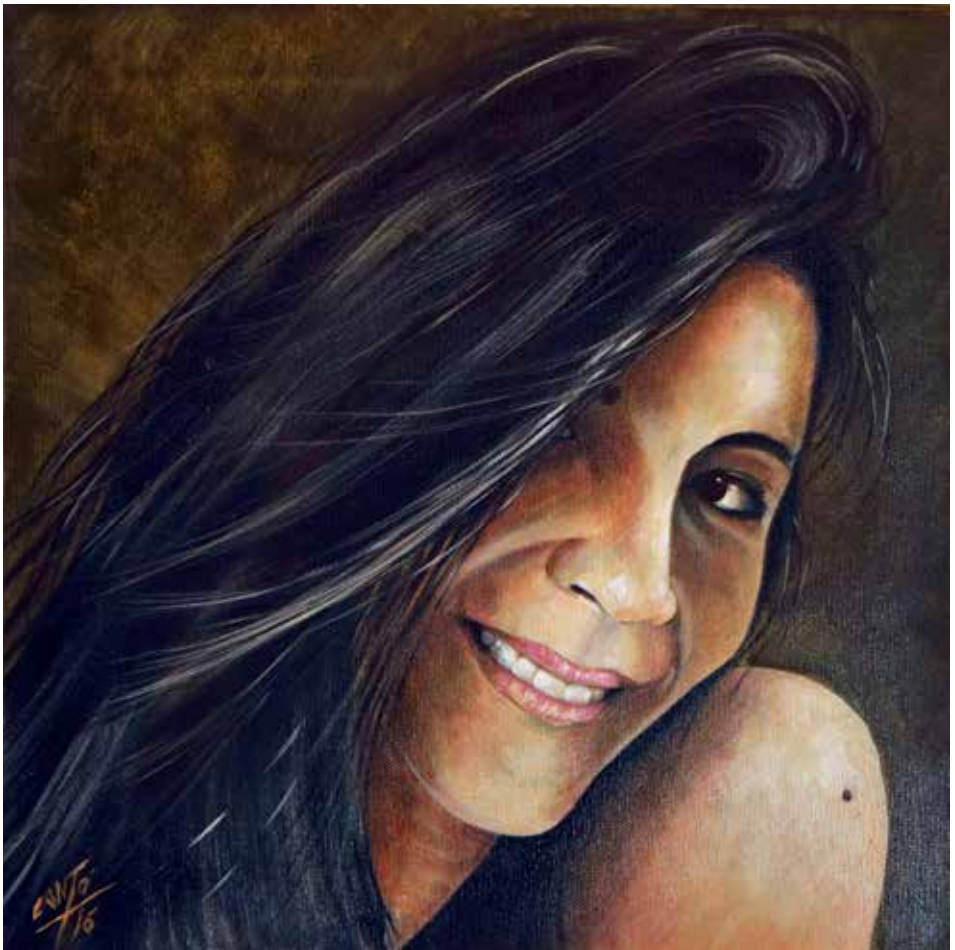
Marisa in blue. Acrílic sobre llenç. 60 x 60 cm. 2020.

Laia sobre paper japonés. Tècnica mixta sobre paper. 14,5 x 20,5 cm. 2020.

Els pensaments d'Aitana.
Acrilic sobre cartó. 10,5 x 28,5 cm. 2018.

Black headed girl. Acrílic sobre llenç. 30 x 30 cm. 2016

Retrat de Laura. Acrilic sobre cartó. 50 x 50 cm. 2018

Hi ha mirades i hi ha mirades. Acrílic sobre taula. 70 x 40 cm. 2015.

Laia sota el Sol de la Fontana. Acrilic sobre cartó. 50 x 50 cm. 2018.

Aitana. Linogravat. 32 x 24 cm. 2020.

Normandy.

Linogravat sobre paper Simili. 32 x 24 cm. 2020.

Plegadis.

Linogravat. 32 x 24 cm. 2020.

Nu.

Linogravat sobre paper Simili. 32 x 24 cm. 2020.

Negrón especulado.

Linogravat. 32 x 24 cm. 2020.

PEP CANTÓ, CURRÍCULUM

Pep Cantó és graduat en Dibuix Publicitari a l'Escola d'Arts i Oficis d'Alcoi. Ornitòleg i naturalista de formació; pintor naturalista i educador ambiental de professió. És autor de set llibres, els quals ha il·lustrat i escrit i d'altres tres en els que està com a coautor. Ha realitzat per a la Conselleria de Medi Ambient les il·lustracions per al catàleg de peixos d'aigua dolça de la Comunitat Valenciana.

La seua trajectòria pictòrica se centra en el món de les aus, encara que la Natura en general és la base de la seua producció pictòrica. Des de l'any 1993 ha exposat els seus quadres i dibuixos en exposicions individuals i col·lectives a Alcoi, Alacant, Elx, Ontinyent, València, Badajoz, Madrid, Sevilla, Puerto Rico i Cuba. Les seues il·lustracions han aparegut en material didàctic de la Conselleria de Medi Ambient, en cartells divulgadors editats pels ajuntaments d'Alcoi, Ibi i Elx, així com en diverses revistes i publicacions d'àmbit autonòmic i nacional.

EXPOSICIONS DE PINTURA

Exposicions individuals

- 2015** – Malgrat tot... elles. Sala Unesco. Febrer-Març, 2015.
Natura, terra, dona. Galeria d'Art Centre Comercial Alçamora. Alcoi, abril 2015.
- 2006** – Pintures d'un hivern obscur. Centre Ovidi Montllor. Alcoi. Abril.
Pintures d'un hivern obscur. Casal Jaume I. Alacant. Setembre/octubre 2006
- 2003** – Lliris d'entre les cendres. Centre Ovidi Montllor. Alcoi. Abril. 2003
- 2002** – Pintures. Ateneu Cultural El Panical. Alcoi. Juny 2002.
- 2001** – Pintures d'un temps, pintures d'un país. Itinerant maig 2000- maig 2001.
Casal Jaume I. Mequinença (Zaragoza). Gener, 2001.
- 2000** – Pintures d'un temps, pintures d'un país. Itinerant maig 2000- maig 2001.
Casal Jaume I. Elx (Alacant). Maig/juny 2000
Casal Jaume I. Alacant. Setembre/octubre 2000
Casal Jaume I. Ontinyent. Novembre 2000

- 1999 – *Rastres*. Libreria La Lluna. Alcoi (Alacant).
Rastres de pintura. Sala d'exposicions de la CAM. Cocentaina.
- 1998 – *Fauna urbana d'Alcoi*. Llibreria La Lluna. Alcoi (Alacant).
Ocells i pintura. Consell dels Joves. Gandia (València)
Els ocells de Mireia. Rovira Muñoz. Mueblistas. Alcoi (Alacant).
- 1997 – *Ocells i pintura*. Sala UNESCO. Alcoi (Alacant).
Ocells i pintura. Aula de Cultura de Calp (Alacant).
- 1995 – *De los que frecuentan las alturas*. Bar-restaurant "Julivert", València.
- 1993 – Aus del Parc Natural del Carrascal de la Font Roja. Sala de exposiciones de la C.A.M.. Ibi (Alacant).
 – *Ocells del Parc Natural*. Restaurante Font Roja, Alcoi (Alacant).

Exposicions col·lectives

- 2017 – *Artistes i poetes, tribut a Joan Valls*.
 Centre Cultural d'Alcoi. Maig – Octubre, 2017
 MUA Museu de la Universitat d'Alacant. Setembre – octubre, 2017.
 Octubre CCC València. Desembre 2017 – Gener 2018.
- 2013 – Comisariat Exposició pintura festera "*Oh Capitán, mi capitán*". Museu Alcoià de la Festa. Març – Abril, 2013.
 Exposició pintura festera "*Oh Capitán, mi capitán*". Museu Alcoià de la Festa. Març - Abril, 2013.
- 2005 – *Al voltant de l'Ovidi*. Centre Ovidi Monitor. Alcoi. Abril – Maig
 – Pintura de la Naturaleza Salvaje. Galería Éboli. Madrid. Desembre 2005 – Gener 2006
- 2004 – Alcoians i No. Mostra col·lectiva. Centre Ovidi Monitor. Alcoi. Octubre –Desembre
- 2003 – Pintura de Naturaleza (Wildlife Art). Zoobotánico de Jerez (Cádiz). Octubre
- 2001 – Grupo Batik Art. Barcelona.
 Cine de papel. Los ilustradores valencianos dibujan el cine español (*Associació il·lustradors de València/ Conselleria de Cultura, Educació i Ciència*). Sala de exposiciones del Centro Cívico Antiguo Sanatorio. Puerto de Sagunto. Valencia.
- 2000 – Colectiva pintura naturalista *Ullals de vida*. Palau Oliver de Bataller. Tortosa (Tarragona). Delegació Seo/Birdlife al Delta de l'Ebre/ Ajuntament de Tortosa.
 Pintores por la solidaridad. Sala d'exposicions CAM. Elx. (Alacant)
 Cine de papel. Los ilustradores valencianos dibujan el cine español (*Associació il·lustradors de València/ Conselleria de Cultura, Educació i Ciència*). Centre Cultural Bancaixa. València
- 1999 – Col·lectiva itinerant Animalada (*Associació il·lustradors de València/ Conselleria de Cultura, Educació i Ciència*)
 – Alacant. Teatro Arniches, Sala Juan Francés. Enero.
 – La Habana (Cuba). Gran Teatro de La Habana. Abril/Mayo.

- Ponce (Puerto Rico). Museo de Arte de Ponce. Julio/Agosto
- Comisariat col·lectiva pintura naturalista, *Ullals de vida. Les zones humides al País Valencià*. Organizada por el Excm. Ajuntament d'Alcoi - Caja de Ahorros del Mediterráneo (CAM)
- Col·lectiva pintura naturalista Ullals de vida. Les zones humides al País Valencià. Fundació Lecasse d'Art Contemporàni. Alcoi (Alacant).
- Entre tots: Art Alcoià. Centre Cultural d'Alcoi-Llotja Sant Jordi. Alcoi (Alacant).
- 1998** – Col·lectiva itinerant Animalada (Associació il·lustradors de València/ Conselleria de Cultura, Educació i Ciència)
 - Alaquàs (València). Sala La Nova. Abril
 - Castelló. Sala de Recepcions de la Diputació. Maig.
 - Ondara. Claustro del Excm. Ajuntament. Juny.
 - Moixent (València). Alberg Les Escluses. Juliol.
 - Burjassot (València). Casa de Cultura. Agost.
 - Peñíscola (Castelló). Setembre.
 - Torrevieja (Alacant). IMC Joaquín Chapaprieta. Octubre.
 - Calp (Alacant). Aula de Cultura de l'Excm. Ajuntament. Novembre.
 - Alcoi (Alacant). Escola d'Art. Desembre.
- Comisariat col·lectiva pintura naturalista, *Pintura i Natura*. Fundació Lecasse d'Art Contemporàni. Alcoi (Alacant).
- Col·lectiva pintura naturalista *Pintura i Natura*. Fundació Lecasse d'Art Contemporàni. Alcoi (Alacant).
- Artistes alcoians amb el poble saharauí. Salón Largo del Circulo Industrial. Alcoi, Alacant.
- Art pels Drets Humans. Sala UNESCO. Alcoi (Alacant).
- I Exposició de Pintura Otis-Special Olympics. Real Club Gran Peña. Madrid
- II Biennial de Pintura d' Alcoi. (Obra seleccionada). Centre de Cultura. Alcoi (Alacant).
- 1997** – XIV Exposició Artistas Alicantinos. Sala d'exposicions Llotja del Peix. Alacant.
- Animalada. Sala La Gallera. València
- Exposición Artistas Noveles. Sala de exposiciones Banco de Alacant. Alcoi (Alacant).
- 1996** – 5 Artistes al Palau. Palau Comtal de Cocentaina (Alacant).
- Col·lectiva de pintura XIII Jornadas Ornitológicas Españolas. Figueres (Girona).
- Estances. Sala UNESCO. Alcoi (Alacant).
- 1995** – Congrés Internacional Rapaces del Holàrtico. Badajoz.
- Col·lectiva de pintura. Cafeteria-restaurante "Enya", Alcoi (Alacant).
- 1994** – Xist, xist, que venen, que venen. Centre Cultural d'Alcoi. Alcoi (Alacant).

PREMIS

- 2º Premio del I Concurso de Dibujo, Pintura y Escultura "Otis-Special Olympics". Madrid.

PUBLICACIONS DE LA UNIVERSITAT D'ALACANT

COL·LECCIÓ CÀTEDRA ANTONI MIRÓ D'ART CONTEMPORANI

1. ROMÀ DE LA CALLE, Diàlegs entre les imatges i les paraules 2015-2016
2. RAFAEL CALBO, L'altra pintura 2015-2016
3. DAVID RICO, Pobresa, marginalitat, exclusió social [...] d'Antoni Miró 2016
4. JORDI TORMO, Antoni Miró, La mirada rebel 2017
5. ART I SOCIETAT, Varis autors 2018
6. SILVIA VIANA, Soldats 2018
7. MERCÈ DIAZ, Memòria i identitat 2018
8. LLUÏSA PASTOR, Cossos de Fàbrica 2018
9. ROMÀ DE LA CALLE, Experiència Estètica i Crítica d'Art 2019
10. SILVIA SEMPERE, Anàlisi de la creació artística des d'una perspectiva sistèmica 2019
11. PACO SEMPERE, L'inefable Wabi-Sabi 2019
12. DAVID TRUJILLO. Cartografies de l'invisible 2019
13. JOAN BORJA, Joan Navarro Ramon, Vida, colors i formes 2018/2019
14. MIQUEL CRUZ, Els poemes de la Llotja 2013-2019. 2020
15. PEP CANTÓ. Pintures de l'ànima, pintures de vida 2020
16. JAUME CREMADES. Étymon 2020
17. ANDREU ALCARAZ VALLS. Memorial, el record del moment 2020

CÀTEDRA
ANTONI MIRÓ
D'ART CONTEMPORANI
UNIVERSITAT D'ALACANT

AJUNTAMENT D'ALCOI
AJUNTAMENT D'OTOS

©Sabadell
Fundació